

АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ,
ЦИВІЛЬНОМУ ТА
ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

ПЛАН

- 1. Вступ;
- 2. Адвокат у кримінальному процесі:
 - 2.1. Поняття та правові підстави участі адвоката у кримінальному процесі;
 - 2.2. Процесуальні права та обов'язки адвоката у кримінальному процесі;
 - 2.3. Особливості здійснення діяльності адвоката у кримінальному процесі;
- 3. Адвокат у цивільному та господарському процесі:
 - 3.1. Поняття та правові підстави участі адвоката у цивільному та господарському процесі;
 - 3.2. Процесуальні права та обов'язки адвоката у цивільному та господарському процесі;
 - 3.3. Особливості здійснення діяльності адвоката у цивільному та господарському процесі;
- 4. Висновки
- 5. Список використаних джерел

ВСТУП

Запровадження адвокатської монополії на представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в суді та прийняття нової редакції для Кримінального процесуального кодексу, Цивільного процесуального кодексу та Господарського процесуального кодексу України поставило перед юристами деякі проблемні питання, пов'язані з представництвом учасників справи у господарському процесі.

Дана презентація ставить перед собою мету донести як вже усталені норми законодавства, так і новели які були введені у 2018 році.

АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ПІДСТАВИ УЧАСТІ

У кримінальному процесуальному кодексі, а саме у статті 45, поняття адвоката асоціюються (або ототожнюється) з поняттям захисник: «Захисником є адвокат, який здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію)»

АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ПІДСТАВИ УЧАСТІ

Відповідно до норм Кримінального процесуального кодексу захисника може залучити до кримінальної справи або підозрюваний/обвинувачений відповідно до ст. 48 КПК (Захисник може у будь-який момент бути залученим підозрюваним, обвинуваченим, їх законними представниками, а також іншими особами за проханням чи згодою підозрюваного, обвинуваченого до участі у кримінальному провадженні), або слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом у декількох випадках, а саме:

- коли участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений не залучив захисника;
- підозрюваний, обвинувачений заявив клопотання про залучення захисника, але за відсутністю коштів чи з інших об'єктивних причин не може його залучити самостійно;
- слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника, а підозрюваний, обвинувачений не залучив його.

Також необхідно зазначити що повноваження адвоката повині бути підтвержені свідоцтвом про право на зайняття адвокатською діяльністю та ордером або договором із захисником або дорученням органу (установи), уповноваженого законом на надання безоплатної правової допомоги

АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

З моменту допущення до участі у справі захисник має право:

до першого допиту підозрюваного чи обвинуваченого мати з ним зустріч з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а після першого допиту - без обмеження їх кількості і тривалості;

мати зустріч із засудженим і особою, до якої застосовано примусові заходи медичного характеру;

бути присутнім при допитах підозрюваного і обвинуваченого, а також при провадженні інших слідчих дій, виконуваних з їх участю або за клопотанням підозрюваного, обвинуваченого чи його захисника;

Мати ті ж самі права що і його підзахисний

АДВОКАТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

Відповідно до статті 47 КПК на адвоката покладаються наступні обов'язки:

Захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим КПК та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого

Захисник зобов'язаний прибувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого

Захисник без згоди підозрюваного, обвинуваченого не має права розголошувати відомості, які стали йому відомі у зв'язку з участю в кримінальному провадженні і становлять адвокатську або іншу охоранювану законом таємницю

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Діяльність адвоката у кримінальному процесі доволі сильно відрізняється від діяльності у інших процесах. Особливо чітко це вбачається у процесі збирання доказів, де хоча і присутня рівність прав у питаннях збирання та подання доказів, проте вона є формальною. Слід підкреслити, що способи, якими сторона захисту може здійснювати збирання доказів, передбачає ч. 3 ст. 93 КПК України. Їх перелік досить великий, але, на відміну від сторони обвинувачення, їх реалізація не забезпечується державним примусом. Часто сторона захисту просто отримує невмотивовані відмови у отриманні тих чи інших доказів.

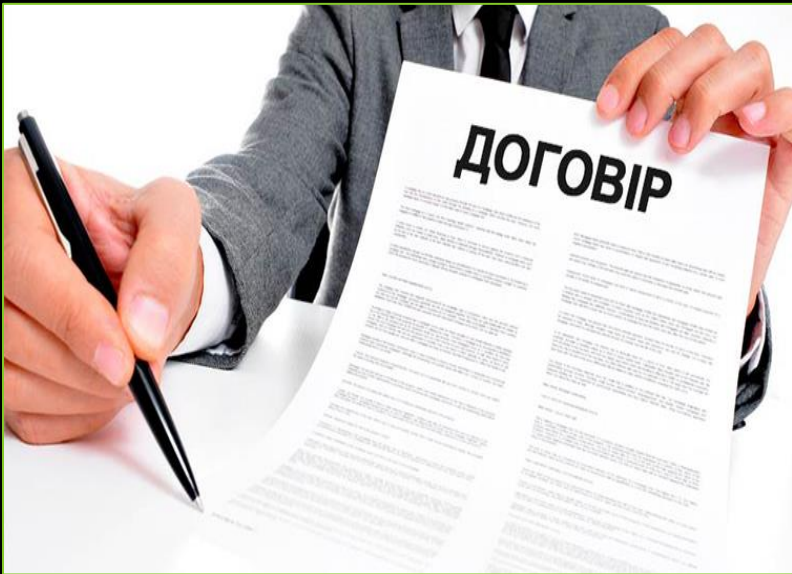
Ще одним важливим компонентом діяльності адвоката є безпосередня робота з органами обвинувачення та суду. Адвокат має гарантувати дотримання прав свого клієнта при здійсненні процесуальних дій, не допускаючи порушень закону з боку опонентів. Це принциповий аспект у нашій роботі, оскільки саме у цій частині права наших клієнтів порушуються найбільше.

АДВОКАТ У ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ПРОЦЕСІ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ПІДСТАВИ УЧАСТІ

Відповідно до ЦПК та ГПК поняття адвокат або законного представника відсутнє у вищенаведених актах і відсилають нас до поняття яке закріплено у Законі України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», де зазначається:
«Адвокат - це фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені цим Законом»

АДВОКАТ У ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ПРОЦЕСІ: ПОНЯТТЯ ТА ПРАВОВІ ПІДСТАВИ УЧАСТІ

Стосовно правової участі то Цивільний процесуальний кодекс і Господарський процесуальний кодекс у цьому питанні одностійні: Представники сторін залучаються учасниками справи і їх повноваження як представника підтверджуються довіреністю або ордером, виданим відповідно до Закону України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність"

АДВОКАТ У ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ПРОЦЕСІ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

Щодо прав та обов'язків сторін у Господарському та Цивільному процесі то тут законодавець використав однакове формулювання яке звучить наступним чином: «Представник, який має повноваження на ведення справи в суді, здійснює від імені особи, яку він представляє, її процесуальні права та обов'язки»

Права представника у Цивільному процесі

ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, копії, одержувати копії судових рішень;

подавати докази; брати участь у судових засіданнях, якщо інше не визначено законом; брати участь у дослідженні доказів; ставити питання іншим учасникам справи, а також свідкам, експертам, спеціалістам;

подавати заяви та клопотання, надавати пояснення суду, наводити свої доводи, міркування щодо питань, які виникають під час судового розгляду, і заперечення проти заяв, клопотань, доводів і міркувань інших осіб;

ознайомлюватися з протоколом судового засідання, записом фіксування судового засідання технічними засобами, робити з них копії, подавати письмові зауваження з приводу їх неправильності чи неповноти;

оскаржувати судові рішення у визначених законом випадках;

користуватися іншими визначеними законом процесуальними правами

Права представника у Господарському процесі

ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, копії, одержувати копії судових рішень;

подавати докази; брати участь у судових засіданнях, якщо інше не визначено законом; брати участь у дослідженні доказів; ставити питання іншим учасникам справи, а також свідкам, експертам, спеціалістам;

подавати заяви та клопотання, надавати пояснення суду, наводити свої доводи, міркування щодо питань, які виникають під час судового розгляду, і заперечення проти заяв, клопотань, доводів і міркувань інших осіб;

ознайомлюватися з протоколом судового засідання, записом фіксування судового засідання технічними засобами, робити з них копії, подавати письмові зауваження з приводу їх неправильності чи неповноти;

оскаржувати судові рішення у визначених законом випадках;

користуватися іншими визначеними законом процесуальними правами.

Обов'язки представника у Цивільному процесі

виявляти повагу до суду та до інших учасників судового процесу;

сприяти своєчасному, всебічному, повному та об'єктивному встановленню всіх обставин справи;

з'являтися в судові засідання за викликом суду, якщо їх явка визнана судом обов'язковою;

подавати усі наявні у них докази в порядку та строки, встановлені законом або судом, не приховувати докази;

надавати суду повні і достовірні пояснення з питань, які ставляться судом, а також учасниками справи в судовому засіданні;

Обов'язки представника у Господарському процесі

виявляти повагу до суду та до інших учасників судового процесу;

сприяти своєчасному, всебічному, повному та об'єктивному встановленню всіх обставин справи;

з'являтися в судові засідання за викликом суду, якщо їх явка визнана судом обов'язковою;

подавати усі наявні у них докази в порядку та строки, встановлені законом або судом, не приховувати докази;

надавати суду повні і достовірні пояснення з питань, які ставляться судом, а також учасниками справи в судовому засіданні;

АДВОКАТ У ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ ПРОЦЕСІ: ПРОЦЕСУАЛЬНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

Підводячи проміжний підсумок автор хотів би відзначити, що законодавець майже в усіх питаннях які стосуються адвоката у Господарському і Цивільному процесі регулює однаково і застосовує ідентичні формулювання щодо визначення їх статусу.

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА У ЦИВІЛЬНОМУ ТА ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Особливості участі адвоката в господарському судочинстві визначаються особливостями самого господарського судочинства, розглядом справ про суперечки в господарських відносинах. У свою чергу, ці особливості характеризуються предметом судового розгляду, а саме суперечки в господарських відносинах і суб'єктним складом, що характеризується наявністю юридичні особи і громадяни-підприємці.

Аналогічні особливості участі адвокат має і у цивільному судочинстві, лише з поправкою на особливості цивільно-процесуальних відносин та спорів і їх вирішення в рамках цивільного судочинства.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок автор хотів би зазначити, що адвокат є одним із важливих учасників кримінального, цивільного та господарського процесу, що забезпечує права та свободи свого клієнта. Його участь є неодмінним показником законності, справедливості та чесності тих рішень які приймають судові та правоохоронні органи щодо тих чи інших справ. І хоча процес реформування адвокатури в Україні ще не завершено, але ми наразі уже бачимо як позитивні результати, так і прогалини які у майбутньому повинні бути виправлені законодавцем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1. Конституція України : від 28 червня 1998 року // ВВР України. – 2004. – № 30
- 2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
- 3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
- 4. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
- 5. Правила адвокатської етики, затверджені Установчим з'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vkdka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>.

Дякую
за увагу!